

De sloop van Hogewoerd 28 in 1967, met rechts Hogewoerd 30

Hogewoerd 30 in 2012

De Stichting Diogenes en de Hogewoerd

'Gaan jullie soms door totdat de hele Hogewoerd van Diogenes is?' Dat is een grapje dat de laatste tijd af en toe wordt gemaakt. De aanleiding is dat onze stichting deze zomer het pand Hogewoerd 132 heeft gekocht om te restaureren en te verduurzamen. In het verleden zijn we al eigenaar geworden van Hogewoerd 30 en 32 (met de achterliggende woningen Watersteeg 1 en 3), Hogewoerd 59-61A en Hogewoerd 63.

Het is toeval dat Diogenes zo goed vertegenwoordigd is aan de Hogewoerd, maar heel raar is het nou ook weer niet: de Hogewoerd is natuurlijk een mooie historische straat met veel bijzondere panden.

Naar aanleiding van onze nieuwe aankoop leek het me goed om voor de lezers van Het Hoogste Woerd iets over Diogenes te vertellen.

De Lokhorststraat, de Hogewoerd en andere projecten

Diogenes is opgericht in 1973. In die tijd was de Leidse binnenstad voor een deel nog sterk verpauperd. Steeds meer historische panden dreigden verder in verval te raken en zelfs te worden gesloopt.

Een aantal betrokken Leidenaars wilden het tij keren en de woonfunctie van de binnenstad helpen herstellen. Ze richtten de Stichting Diogenes Leiden op, genoemd naar een Griekse wijsgeer. De eerste actie van Diogenes was de aankoop en restauratie van Lokhorststraat 18-22. Dat waren drie vervallen pakhuizen die op de

monumentenlijst stonden, maar waarvan de gemeente eerder had gezegd dat sloop de enige reële mogelijkheid was. Toch lukte het om ze te restaureren.

Het tweede project was aan de Hogewoerd. De gemeente had in het verleden Hogewoerd 24 tot en met 32 gekocht voor een grote verkeersdoorbraak: de 'cityring'. De panden 24, 26 en 28 werden inderdaad gesloopt, maar 30 en 32 stonden nog overeind. Toen ze niet nodig bleken te zijn voor de cityring, kon Diogenes ze kopen en herstellen. De ene zijmuur van Hogewoerd 30, oorspronkelijk een binnenmuur aan de kant van het gesloopte nummer 28, werd veranderd in een buitenmuur. Het is nog steeds een in het oog springend punt in de stad. De achterhuizen van Hogewoerd 30 en 32, die grensden aan het water van de Nieuwe Rijn, werden afzonderlijke woningen: Watersteeg 1 en 3.

In de jaren daarna kon Diogenes nog meer vervallen monumenten restaureren. Voorbeelden daarvan zijn de Latijnse School en het Mierennesthofje. In de jaren 70 en 80 van de vorige eeuw kon vaak gebruik worden gemaakt van subsidieregelingen van de verschillende overheidsinstanties. Die regelingen werden daarna voor niet-particulieren veel minder gunstig,

Hogewoerd 59-63 in 2022

waardoor Diogenes lange tijd geen restauraties meer kon uitvoeren.

Het complex Hogewoerd 59-63

Dankzij de opgespaarde huuropbrengsten en zorgvuldig beleid kon in 2014 toch weer iets worden gekocht: de voormalige wijnkoperij Hogewoerd 59-61 en het daarnaast liggende 'Piet Paaltjenshuis' Hogewoerd 63. De verkopers waren de erfgenamen van de wijnkoopster Mieke Maat. Ze waren blij dat het complex, dat 140 jaar in het bezit van de familie was geweest, weer een goede bestemming kreeg. In de jaren daarna hebben we met veel inzet de wijnkoperij kunnen verbouwen tot drie unieke woningen. Daarna volgde een minstens zo grote uitdaging: de restauratie van het buurhuis dat bijna op instorten stond. Veel lezers van deze wijkkrant zullen het allemaal van buitenaf hebben gevolgd. We kregen veel enthousiaste reacties toen geïnteresseerden tijdens

de Open Monumentendagen in 2015, 2017 en 2019 de ontwikkelingen ook van binnen konden bekijken.

Hogewoerd 132

En nu dus weer een nieuw project. Mevrouw Thea Hartwijk en haar zoons gunden Hogewoerd 132, dat 50 jaar in familiebezit was geweest, voor een redelijke prijs aan Diogenes. De doelstellingen en het werk van Diogenes spraken hun erg aan. We hebben beloofd er iets moois van te maken. Onze architect Marcel van Dijk is bezig met een restauratieplan en we hopen in de loop van 2023 te kunnen starten met de daadwerkelijke verbouwing. Als het even kan willen we het pand tijdens de Open Monumentendagen in september openstellen voor bezoek door wijkbewoners en andere belangstellenden.

Tot slot

Op onze website [https://www.diogenes-](https://www.diogenes-leiden.nl/)

Hogewoerd 132 in 1924

[nes-leiden.nl/](https://www.diogenes-leiden.nl/) kunt u nog veel meer lezen over Diogenes en onze projecten. Daar staat ook hoe u contact met ons kunt opnemen (ook om u in te schrijven als belangstellende voor het huren van een woning van Diogenes), en hoe u zich kunt aanmelden voor ontvangst van de periodieke nieuwsbrief. We houden u graag op de hoogte.

Laurens Beijen
voorzitter Stichting
Diogenes Leiden

*Hogewoerd
132 in 2022*

